

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 6.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.6.54>

УДК 651

П. М. Жук,

*магістр, Інститут економіки та менеджменту,
Національний університет "Львівська Політехніка"*

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4726-046X>

А. Г. Загородній,

*к. е. н., професор, професор кафедри обліку та аналізу, Інститут економіки
та менеджменту, Національний університет "Львівська Політехніка"*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2332-4214>

ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ В ЗОВНІШНЬОМУ АУДИТІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

P. Zhuk,

*Master, Institute of Economics and Management,
National University "Lviv Polytechnic"*

A. Zagorodniy,

*PhD in Economics, Professor, Professor of the Department of Accounting and
Analysis, Institute of Economics and Management, National University*

"Lviv Polytechnic"

TECHNOLOGIES AND INNOVATIONS IN THE EXTERNAL AUDIT OF BANKING ACTIVITIES

У статті досліджується сучасний стан технологій та інновацій в зовнішньому аудиті банківської діяльності з урахуванням їх впливу на надійність та достовірність фінансової звітності. Автори підкреслюють, що аудит є важливим етапом в функціонуванні банківської системи, оскільки він спрямований на перевірку фінансової звітності, оцінку внутрішніх контрольних систем, визначення ризиків та дотримання законодавства. Наукова стаття також включає аналіз рівня інноваційності банківських продуктів і послуг. Досліджено вплив інновацій на банківський сегмент, а також вказано на основні аспекти інновацій у сфері банківської діяльності. Відзначено, що в українському банкінгу, зокрема в банках "ПриватБанк", "Райффайзен банк Аваль", "Альфа-Банк", "ОТП Банк" та інших, активно впроваджуються інноваційні підходи. Однак, порівняно з розвинутими країнами, обсяги інвестицій у інновації залишаються низькими. Це свідчить про потенціал для впровадження світового досвіду в українському банківському секторі. У статті розглядаються різноманітні технологічні та інноваційні засоби, які можуть сприяти оптимізації та покращенню процесів зовнішнього аудиту банківської діяльності.

The article examines the current state of technology and innovation in the external audit of banking activities, taking into account their impact on the reliability and validity of financial statements. The authors emphasize that the audit is an important stage in the functioning of the banking system, as it is aimed at verifying financial statements, assessing internal control systems, identifying risks and compliance with the law.

The article focuses on such key aspects of the audit as analysis of financial statements, assessment of internal control systems, identification of risks, compliance with legislation, verification of assets and liabilities, and analysis of lending activities. These aspects are defined as the basis for ensuring the reliability and credibility of financial information.

The research article also includes an analysis of the level of innovation of banking products and services. The impact of innovations on the banking segment

is studied, and the main aspects of innovations in the field of banking are also indicated.

The article also includes an analysis of the level of innovation of banking products and services. The impact of innovations on the banking segment is studied, and the main aspects of innovations in the field of banking are also indicated.

It is noted that Ukrainian banking, in particular, such banks as PrivatBank, Raiffeisen Bank Aval, Alfa-Bank, OTP Bank and others, are actively implementing innovative approaches. However, compared to developed countries, the volume of investment in innovation remains low. This indicates the potential for implementing global experience in the Ukrainian banking sector.

The article discusses various technological and innovative tools that can contribute to the optimization and improvement of external audit processes in banking. This indicates the constant evolution of methods and tools used by auditors to ensure effective and reliable audit of banking institutions.

The scientific novelty of this article lies in the integration of two key aspects: the study of modern technologies and innovations in the external audit of banking activities and their impact on the reliability of financial statements, as well as the analysis of the level of innovation of banking products and services. This approach expands the understanding of current challenges and opportunities in the field of bank audit, emphasizing the importance of integrating innovative practices to ensure a high level of confidence in financial information and financial stability in the banking sector.

Ключові слова: аудит, аудит банківської діяльності, аудиторська перевірка, інформаційні системи, процеси зовнішнього аудиту, банківський сектор.

Keywords: audit, banking audit, audit, information systems, external audit processes, banking sector.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У контексті швидкого технологічного прогресу та нестабільності фінансових ринків стає все більш актуальним питання удосконалення зовнішнього аудиту в банківській сфері за допомогою впровадження сучасних технологій та інноваційних рішень. Розвиток цифрових технологій та нових управлінських стратегій у банківському секторі створює як нові можливості, так і виклики для аудиторів, які повинні адаптуватися до постійних змін в умовах швидкого впровадження нових цифрових інструментів та стратегій управління ризиками.

Дослідження технологій та інновацій у процесах зовнішнього аудиту банківської діяльності є надзвичайно важливим, враховуючи стрімкий розвиток технологічного ландшафту та постійні зміни у фінансовому секторі. Впровадження сучасних технологій у практику банківського аудиту відіграє ключову роль у підвищенні якості та ефективності аудиторських процесів. Таким чином, необхідність дослідження та адаптації новітніх технологій є критичною для забезпечення надійності та точності аудиторських перевірок, що, у свою чергу, сприяє стабільності та прозорості банківської діяльності.

Проведення досліджень у цій сфері спрямоване на виявлення оптимальних шляхів інтеграції сучасних технологій у процеси аудиту, що дозволить значно покращити їх ефективність та надійність. Результати таких досліджень матимуть значний вплив на практичні аспекти аудиторської діяльності, зокрема, на підвищення якості оцінки ризиків, зменшення витрат часу та ресурсів, а також на забезпечення більшої точності та надійності фінансових звітів.

В умовах зростання обсягу даних та складності фінансових операцій у банківській сфері актуальним стає використання аналітичних інструментів та систем штучного інтелекту для швидкого та точного аналізу великих масивів інформації. Завдяки цим інструментам аудитори мають змогу ефективно виявляти потенційні ризики та невідповідності, забезпечуючи більш

деталізований і комплексний аудит. Такі технології дозволяють глибше аналізувати дані та отримувати точніші результати, що підвищує загальну якість аудиторських перевірок.

Інноваційні технології також сприяють автоматизації рутинних операцій, що дає змогу аудиторам зосередитися на ключових аспектах аудиту, таких як стратегічне планування та взаємодія з клієнтами. Це підвищує ефективність роботи аудиторських фахівців, дозволяючи їм зосередитися на аналізі та вдосконаленні внутрішньої контрольної системи банків. Таким чином, автоматизація рутинних процесів звільняє час для більш важливих аналітичних завдань, що сприяє підвищенню загальної продуктивності аудиторської діяльності.

Крім того, постійні зміни у законодавстві та стандартах фінансової звітності вимагають оперативного реагування з боку аудиторів. Використання сучасних технологій дозволяє швидко адаптуватися до нових вимог та забезпечує високий рівень відповідності аудиторської діяльності вимогам регуляторів. Це особливо важливо для підтримання високих стандартів аудиторської практики та збереження довіри клієнтів і регуляторних органів.

Отже, дослідження технологій та інновацій в аудиторських процесах банківської діяльності є надзвичайно актуальним і важливим напрямом, оскільки воно визначає стратегічний розвиток аудиту в умовах сучасного фінансового середовища. Впровадження нових технологій не тільки підвищує ефективність аудиту, але й сприяє забезпеченню його відповідності сучасним стандартам та вимогам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи дослідження технологій і інновацій у процесах зовнішнього аудиту банківської діяльності обговорюються в роботах таких дослідників, як Леонов С. В [6], Васильєва Т. А [1], Кльоба Л. Г. [5], Мошенець О.В [8] та інших. Вони досліджують сучасні методи впровадження інноваційних

технологій у аудиторські процеси, що дозволяє підвищити ефективність і точність аудиторських перевірок у банківській сфері.

Вагомий внесок у теоретичне та практичне обґрунтування банківських інновацій зробили такі вчені, як Золотарьова О.В. [2], Єгоричева С.Б. [3], Кривич Я.М. [4], Лютий І.О. [7], Реверчук С.К. [9] та інші. Вони аналізують різноманітні аспекти впровадження інновацій у банківську діяльність і їх вплив на підвищення операційної ефективності та відповідності регуляторним стандартам.

С.Б. Єгоричева акцентує увагу на банківських інноваціях як впровадженні нових або значно вдосконалених банківських продуктів і послуг, що відповідають потребам клієнтів, інтересам банку та вимогам законодавства [3]. Вона визначає цей процес як результат банківського інжинірингу, який створює додаткову цінність для різних зацікавлених сторін. Такий підхід дозволяє банкам підвищувати свою конкурентоспроможність і краще реагувати на виклики сучасного фінансового ринку.

Вивчення технологій і інновацій у зовнішньому аудиті банківської діяльності є важливим науковим напрямом, що визначає подальший розвиток аудиту та його адаптацію до змін у фінансовому середовищі. Інтеграція нових технологій у банківський аудит сприяє підвищенню якості та відповідності сучасним стандартам, що є критично важливим для забезпечення стабільності та прозорості банківських операцій.

І.О. Лютий зазначає, що управління інноваційним потенціалом банку є системною та комплексною діяльністю, яка спрямована на забезпечення його стратегічної життєздатності [7]. Цей процес охоплює пошук нових рішень у різних напрямках, включаючи продуктовий портфель, ринкове позиціонування, методи роботи та організаційну структуру. Такий підхід дозволяє банкам зберігати конкурентоспроможність та адаптуватися до змін у фінансовому середовищі.

О.В. Золотарьова підкреслює, що інновації в банківській сфері виникають завдяки підтримці стійких відносин з клієнтами, побудованих на партнерстві [2]. Вона стверджує, що банки прагнуть зберегти та збільшити капітал своїх клієнтів, пропонуючи інноваційні продукти, які сприяють розширенню їхньої діяльності, зменшенню витрат і підвищенню прибутковості. Цей підхід дозволяє банкам ефективно задовольняти потреби своїх клієнтів та підтримувати їхню довіру.

Втім, деякі аспекти цієї проблеми залишаються недостатньо вивченими. Зокрема, необхідно більш детально дослідити питання оцінювання рівня аудиту інноваційної діяльності банків в умовах глобалізації та інтеграційних процесів. Це включає аналіз ефективності впроваджених інновацій та їх відповідності сучасним вимогам ринку.

Отже, дослідження управління інноваційним потенціалом банку та впровадження інноваційних продуктів є важливим науковим напрямом, що забезпечує адаптацію банківської діяльності до викликів сучасного фінансового середовища. Цей підхід сприяє підвищенню якості банківських послуг і підтриманню конкурентоспроможності банків на ринку.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної статті є вивчення сучасних технологій та інноваційних підходів у процесах зовнішнього аудиту банківських установ.

Завдання роботи включають:

— Аналіз технологій та інноваційних рішень, що застосовуються у зовнішньому аудиті банківської діяльності, а також огляд думок різних дослідників на цю тему.

— Виділення ключових аспектів використання інформаційних систем, штучного інтелекту та аналітичних інструментів у практиці аудиторських перевірок фінансових інститутів.

— Дослідження переваг і викликів, пов'язаних із впровадженням цих технологій, та їх впливу на ефективність і точність аудиторських процедур.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливим етапом в функціонуванні банківської системи є проведення аудиту, спрямованого на забезпечення надійності та достовірності фінансової інформації. Цей процес включає перевірку фінансової звітності, аналіз внутрішніх контрольних систем, ідентифікацію ризиків фінансового управління та відповідність законодавству.

Основні аспекти аудиту в банківській сфері включають:

1. Аналіз фінансової звітності: аудитори перевіряють, чи відповідає фінансова звітність встановленим стандартам та чи відображає вона реальний фінансовий стан банку.
2. Оцінка внутрішніх контрольних систем: аудит включає оцінку ефективності систем контролю, які запобігають помилкам та шахрайству.
3. Визначення ризиків: аудитори аналізують економічне середовище, визначають ризики, пов'язані з фінансовим управлінням банку та його фінансовою стабільністю.
4. Дотримання законодавства: аудит перевіряє відповідність діяльності банку вимогам законодавства та нормативів.
5. Перевірка активів та зобов'язань: оцінка правильності відображення активів та зобов'язань банку у фінансовій звітності.
6. Аналіз кредитної діяльності: оцінка якості активів, ризиків кредитування та відповідності кредитної політики.

Інноваційна діяльність у сфері банківських послуг є вирішальною для підвищення конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку банків. Ця діяльність полягає у впровадженні передових наукових розробок, що дозволяють створювати нові, ефективніші продукти та послуги або удосконалювати вже існуючі.

Важливо розуміти, що інновації в банківській сфері охоплюють усі аспекти діяльності банку, починаючи від внутрішніх інновацій, які забезпечують оптимізацію внутрішніх процесів та поліпшення обслуговування клієнтів, і закінчуючи зовнішніми інноваціями, які

спрямовані на впровадження нових технологій та розробку нових ринкових стратегій.

У своїй науковій праці "Інноваційна банківська діяльність" О.В. Мошенець [3] докладно досліджує процес впровадження інновацій у банківській сфері. Автор робить акцент на важливості перетворення наукових досліджень та розробок у практичні застосування, що сприяють покращенню якості банківських послуг та задоволенню потреб клієнтів.

Інноваційна стратегія у банківській сфері спрямована на трансформацію накопичених знань та технологій у нові конкурентоспроможні продукти та послуги. Цей підхід передбачає впровадження нововведень, що призводять до позитивного впливу на фінансові показники та стратегічний розвиток банку.

Згідно з дослідженням Т. А. Васильєвої [1], поняття інновації в банківській сфері може охоплювати різноманітні нововведення, що призводять до зростання клієнтської бази, розширення ринкової частки або оптимізації внутрішніх процесів. Ці інновації спрямовані на підвищення прибутковості та зміцнення конкурентних позицій банку.

Дослідження Т. А. Васильєвої має на меті вивчення різних аспектів банківських інновацій та їхнього впливу на ефективність функціонування банківської системи. Автор аналізує процес створення нових продуктів, впровадження нових технологій та удосконалення методів управління з метою покращення фінансових результатів банку в сучасному конкурентному середовищі.

У своїй науковій праці, С. В. Леонов [4], акцентує увагу на необхідності прямого взаємодії клієнтів з банками в контексті інноваційного обслуговування. Проте, умови широкого застосування інформаційних технологій, зокрема, використання Інтернет-банкінгу, можуть ускладнювати цей процес.

Наголошується на тому, що успішність банківських інновацій значною мірою залежить від рівня довіри, який мають клієнти до банківських установ.

Дослідник розглядає такі інструменти особистого продажу, як особистий контакт та телефонні розмови, визначаючи важливість системи мотивації та стимулювання для персоналу банку.

Особливу увагу приділяється ролі реклами у збільшенні розмаїття банківських інноваційних послуг, а також впливу груп споживачів на рівень конкуренції та якість інноваційних продуктів.

Л. Г. Кльоба, в аналізі «Оцінювання рівня інноваційності банківських продуктів і послуг», проаналізував різноманітні аспекти інновацій у сфері банківської діяльності та їх вплив на банківський сегмент. Основні аспекти, що є предметом уваги автора, відображені у таблиці 1.

Таблиця 1. Сутність банківських інновацій та їх впливу на банківський сектор

Положення	Обґрунтування
Прагнення до стійких партнерських відносин з клієнтами	Запропонувати інноваційні продукти, що розширюють спектр послуг. Знизити витрати та підвищити прибутковість банку.
Конкуренція на фінансовому ринку	Відрізнитися від конкурентів та залучати нових клієнтів. Зберегти існуючу клієнтську базу.
Зміна потреб та очікувань клієнтів	Задовольнити попит на нові цифрові та мобільні послуги. Залишатися актуальними та зручними для клієнтів.
Розвиток технологій	Використовувати нові технології для покращення ефективності та безпеки. Створити нові продукти та послуги, які раніше були неможливі.
Зміна регуляторного середовища	Відповідати новим вимогам та стандартам. Використовувати нові можливості, які з'являються завдяки змінам у регулюванні.
Зниження ризиків	Інновації можуть допомогти банкам диверсифікувати свою діяльність та знизити залежність від певних сегментів ринку або продуктів.
Підвищення іміджу банку	Впровадження інновацій може зробити банк більш привабливим для клієнтів та інвесторів
Збільшення частки ринку	Інноваційні продукти та послуги можуть допомогти банкам збільшити свою частку ринку та випередити конкурентів.

Джерело: сформовано автором на основі [1; 2].

Використання технологій та нововведень у процесах зовнішнього аудиту банківських установ відіграє суттєву роль у поліпшенні ефективності, точності та об'єктивності аудиторських процедур. Під час проведення зовнішнього аудиту банківських установ, аудитори мають на меті перевірити

відповідність фінансової звітності встановленим стандартам та нормативам, а також виявити можливі ризики та недоліки у фінансовому управлінні.

В сфері проведення зовнішнього аудиту банківської діяльності перебуває ряд технологічних та інноваційних засобів, які можуть сприяти оптимізації та покращенню цього процесу. Ось декілька аспектів, які варто розглянути [10]:

1. Автоматизація аудиторських процесів. Спрощення та прискорення збору та аналізу фінансової інформації можливе завдяки використанню спеціалізованих програмних засобів. Також, впровадження роботизованих процесів дозволяє автоматизувати рутинні завдання, звільняючи людські ресурси для більш складних та стратегічних завдань.

2. Штучний інтелект та машинне навчання. Використання алгоритмів машинного навчання стає цінним інструментом для виявлення помилок у фінансовій звітності та аналізу ризиків. Штучний інтелект допомагає також у виявленні потенційних проблем у внутрішньому контролі та надає рекомендації щодо їх вирішення.

3. Аналітика даних. Використання інструментів аналітики даних дозволяє здійснювати глибокий аналіз фінансових та операційних процесів банку. Розробка дашбордів та інших засобів візуалізації сприяє зручному та зрозумілому представленню результатів аудиту.

4. Кібербезпека. У зв'язку з постійним розвитком кіберзагроз, застосування інноваційних засобів кібербезпеки є надзвичайно важливим. Це включає вдосконалення систем захисту від кібератак та розробку ефективних методів виявлення інцидентів.

5. Блокчейн-технології. Використання блокчейн-технологій відкриває можливості для підвищення прозорості та достовірності фінансових транзакцій. Ця технологія дозволяє забезпечити надійну реєстрацію та зберігання даних, що є критичним у фінансовій сфері.

6. Електронна документація та обмін інформацією. Перехід до електронної форми обміну документами сприяє зручності та швидкості

проведення аудиторських перевірок. Використання захищених електронних систем для обміну конфіденційною інформацією є необхідною умовою для збереження безпеки та конфіденційності даних.

Ці підходи можуть сприяти поліпшенню ефективності, точності та об'єктивності процесів аудиту в сфері банківських послуг. Необхідно враховувати, що впровадження новацій має відбуватися відповідно до встановлених стандартів і нормативів аудиту.

Українські банки, такі як "ПриватБанк", "Райффайзен банк Аваль", "Альфа-Банк", "ОТП Банк" та інші, активно впроваджують інноваційні підходи протягом останнього десятиріччя. Вони надають широкий спектр інноваційних продуктів, таких як SMS-банкінг та Інтернет-банкінг. Особливо виділяється ПАТ "Приватбанк", який отримав визнання у світі, ставши фіналістом Retail Banker International Awards у номінації "Краща інновація в платежах". "Приватбанк" є найбільшим банком в Україні, входить до топ-10 провідних банків у Центральній та Східній Європі, і славиться своїми інноваційними продуктами, такими як платіжні міні-термінали та онлайн-інкасація. Інноваційні продукти "Приватбанку", такі як оцифровані платіжні картки та мобільні додатки, відомі на міжнародному ринку. Банки, що є інституційними інвесторами, повинні дотримуватися вимог регуляторів щодо інноваційної діяльності, і їхні інвестиції мають відповідати високим стандартам техніко-економічної ефективності.

Характеристики привабливості інноваційних банківських продуктів визначаються кількома важливими факторами, які включають в себе високу стабільність, надійність та потенційну дохідність. Ці якості надають привабливості для інституційних консервативних інвесторів, які мають стратегічні цілі з максимізації прибутку при обмеженні можливих ризиків.

Висока надійність є однією з основних переваг для таких інвесторів. Вони прагнуть до продуктів, які забезпечують стабільність та надійність у довгостроковій перспективі. Такі інноваційні банківські продукти повинні відповідати високим стандартам безпеки та відповідати всім необхідним

регуляторним вимогам, щоб забезпечити довіру інвесторів та зберегти їхні інвестиції.

Дохідність також є важливим аспектом привабливості інноваційних банківських продуктів. Щоб зацікавити консервативних інвесторів, такі продукти повинні мати потенціал для генерації значного доходу. Це може включати конкурентні ставки відсотка, вигідні умови вкладів або можливості для додаткового прибутку через інвестування в різноманітні фінансові інструменти.

Стандарти якості та рівень інноваційності визначають привабливість банківських продуктів для інституційних інвесторів. Інноваційні продукти повинні забезпечувати передові фінансові рішення, які відповідають потребам клієнтів. Це означає доступ до передових технологій, інноваційні фінансові послуги та інші унікальні можливості, які роблять продукт привабливим для цільової аудиторії.

Оптимальне поєднання ризику та доходу також є ключовим аспектом інноваційних банківських продуктів. Вони повинні пропонувати баланс між надійністю та стабільністю з можливістю досягнення прийнятного рівня доходності. Це означає, що вони повинні збалансувати високу надійність та стабільність з можливістю забезпечення прийнятного рівня доходності.

Для того щоб відповісти вимогам щодо надійності, доходності та ліквідності вкладень, банки повинні направити свій інноваційний потенціал на створення продуктів, які оптимально поєднують ці характеристики.

Наприклад, коли мова йде про інноваційний банківський продукт, що базується на використанні цінних паперів, забезпечення надійності інвестицій може бути здійснене через використання майнових застав або інших форм майнового забезпечення. Щодо доходності, встановлення ставки, яка враховує рівень інфляції або зміни курсу валют, може бути ключовим чинником. Щодо ліквідності, угоди про обов'язковий викуп цінних паперів емітентом можуть гарантувати необхідний рівень ліквідності вкладень.

Розвиток інноваційних продуктів у банківському секторі відбувається через поширення практики диференціації пакетів послуг та впровадження комплексної стратегії продажу для різних сегментів клієнтів. Зростання використання телекомунікаційних технологій сприяє наданню різноманітних консультаційних послуг, включаючи страхування та управління активами.

У розвинених країнах доля інноваційних послуг у банківському секторі є значною, проте в Україні обсяги банківських інвестицій у інновації залишаються низькими, що свідчить про потенціал для впровадження світового досвіду.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. У сучасному світі, де спостерігається стрімкий технологічний прогрес та непостійна фінансова обстановка, банківський сектор зазнає значних викликів, які потребують постійного удосконалення процесів зовнішнього аудиту. Запровадження новітніх технологій та інновацій у ці процеси стає критичним елементом для успішного функціонування банківських установ. Це відкриває перед аудиторами нові перспективи, але водночас ставить перед ними завдання адаптації до постійно змінюючогося цифрового середовища та стратегій управління ризиками.

Розвиток технологій та інтеграція новацій у банківський аудит є ключовими для забезпечення конкурентоспроможності та відповідності сучасним викликам сектору. Аудитори повинні активно вивчати та впроваджувати нові цифрові інструменти та стратегії, щоб забезпечити якісну перевірку фінансової звітності та виявлення ризиків у банківській діяльності.

Література

1. Васильєва Т. А. Маркетинг банківських інновацій. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2011. №1. С. 13-28.

2. Золотарьова О.В., Чекал А.А. Інноваційні банківські продукти та специфіка їх упровадження в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. №1. С. 112-114.
3. Єгоричева С.Б. Банківські інновації: [навч. посіб.]. К.: Центр учбової літератури, 2010. 208 с. 4.
4. Кривич Я. М. Вплив інновацій на стратегічний розвиток банку. URL: <http://dspace.uabs.edu.ua/-bitstream/-123456789/797/3/4.pdf> (дата звернення: 15.05.2024 р.)
5. Кльоба Л. Г. Оцінювання рівня інноваційності банківських продуктів і послуг. *Ефективна економіка*, 2016. № 6.
6. Леонов С. В. Комплексний підхід до управління інноваційним потенціалом банку, *Зб. наук. пр. Черкаського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки*. 2009. Вип. 22. Ч. II. С. 45-49.
7. Лютий І. О. Банківський маркетинг. К.: Центр учбової літ., 2009. 776 с.
8. Мошенець О.В. Інноваційні продукти і технології на ринку банківських послуг, *Фінансовий ринок України*. 2011. № 12. С. 7-8.
9. Реверчук С. К., Кльоба Л. Г., Паласевич М. Б. Управління і регулювання банківською інвестиційною діяльністю: [наукова монографія] / За ред. д.е.н., проф. С. К. Реверчука. Львів: Тріада плюс, 2007. 352 с.
10. Рудницький В. С. Аудит операцій банків із платіжними картками як основна база ухвалення управлінських рішень. *Вісник Університету банківської справи*. 2016. № 1-2. С. 78-83.

References

1. Vasylieva, T.A. (2011), "Marketing of banking innovations", *Marketing i menedzhment innovatsij*, vol. 1, pp. 13-28.
2. Zolotarova, O.V. and Chekal, A.A. (2016), "Innovative banking products and the specifics of their implementation in Ukraine", *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytet*, vol. 1, pp. 112-114.

3. Yehorycheva, S.B. (2010), *Bankivski innovatsii* [Banking innovations], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.
4. Kryvych, Ya.M. (2007), “The influence of innovations on the strategic development of the bank”, available at: <http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/797/3/4.pdf>. (Accessed 15 May 2024).
5. Kloba, L.H. (2018), “Evaluation of innovative banking products and services”, *Efektivna ekonomika*, vol. 6.
6. Lieonov, S.V. (2009), “An integrated approach to managing innovation potential of bank”, *Zb. nauk. pr. Cherkas'koho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Seriiia «Ekonomichni nauky»*, vol. 22, no. II, pp. 45-49.
7. Liutyi, I.O. (2009), *Bankivskyi marketynh* [Bank marketing], Tsentr uchbovoi lit, Kyiv, Ukraine.
8. Moshenets, O.V. (2011), “Innovative products and technologies in the market of banking services”, *Finansovyy rynok Ukrainy*, vol. 12, pp. 7-8.
9. Reverchuk, S.K. Kloba, L.H. and Palasevych, M.B. (2007), *Upravlinnia i rehuliuвання bankivskoiu investytsiinoiu diialnistiu* [Management and regulation of banking investment activities], Triada plius, Lviv, Ukraine.
10. Rudnytskyi, V.S. (2016), “Audit of bank operations with payment cards as the main basis for making management decisions”, *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy*, vol. 1-2, pp. 78-83.

Стаття надійшла до редакції 24.05.2024 р.